

Vec T-43/02

Jungbunzlauer AG
proti
Komisii Európskych spoločenstiev

„Hospodárska súťaž — Kartely — Kyselina citrónová — Článok 81 ES — Pokuta — Článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17 — Pripísateľnosť správania dcérskej spoločnosti — Zásada zákonnosti trestov — Usmernenia k metóde stanovovania výšky pokút — Zásada proporcionality — Zásada ne bis in idem — Právo na prístup k spisu“

Rozsudok Súdu prvého stupňa (tretia komora) z 27. septembra 2006 . . . . II - 3448

Abstrakt rozsudku

- 1. Právo Spoločenstva — Všeobecné zásady práva — Právna istota*
- 2. Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15 ods. 2; oznámenie Komisie 98/C 9/03)*

3. *Hospodárska súťaž — Pravidlá Spoločenstva — Porušenia — Pripísanie*
(Článok 81 ods. 1 ES)

4. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie — Kritériá — Konkrétny dopad na trh*
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15 ods. 2; oznámenie Komisie 98/C 9/03, bod 1 A prvý odsek)

5. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie — Kritériá — Závažnosť porušenia*
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15)

6. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie — Kritériá — Závažnosť porušenia*
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15 ods. 2)

7. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie — Kritériá — Závažnosť porušenia*
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15 ods. 2)

8. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie*
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15 ods. 2; oznámenie Komisie 98/C 9/03)

9. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie — Kritériá — Závažnosť porušenia*
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15 ods. 2)

10. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie — Kritériá — Závažnosť porušenia —
Poľahčujúce okolnosti*
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15; oznámenie Komisie 98/C 9/03, bod 3)

11. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Sankcie Spoločenstva a sankcie uložené v členskom štáte
alebo v treťom štáte za porušovanie vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže*
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15)

12. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Sankcie Spoločenstva a sankcie uložené orgánmi členského štátu za porušovanie vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže*
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15)
13. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie*
(Článok 81 ods. 1 ES a článok 82 ES; Dohoda EHP, článok 53 ods. 1; nariadenie Rady č. 17, článok 15 ods. 2)
14. *Hospodárska súťaž — Správne konanie — Rešpektovanie práva na obhajobu — Prístup k spisu*
(Článok 81 ods. 1 ES; nariadenie Rady č. 17, článok 19 ods. 1)
15. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Voľná úvaha Komisie — Súdne preskúmanie*
(Článok 229 ES)

1. Zásada zákonnosti je dôsledkom zásady právnej istoty predstavujúcej všeobecnú zásadu práva Spoločenstva, ktorá okrem iného vyžaduje, aby akákoľvek právna úprava Spoločenstva, osobitne pokiaľ ukladá alebo umožňuje ukladať sankcie, bola jasná a presná, aby dotknuté osoby mohli jednoznačne poznať práva a povinnosti, ktoré z nej vyplývajú, a následkom toho mohli prijať opatrenia.

ukladajú alebo umožňujú ukladať administratívne sankcie. Uplatňuje sa nielen na normy, ktoré stanovujú znaky skutkovej podstaty porušenia, ale rovnako aj na normy, ktoré definujú následky vyplývajúce z porušenia prv uvedených noriem.

Táto zásada, ktorá tvorí súčasť všeobecných zásad práva Spoločenstva, ktoré majú základ v spoločných ústavných tradíciách členských štátov, a ktorá je zakotvená v rôznych medzinárodných zmluvách, najmä v článku 7 Európskeho dohovoru o ľudských právach, a to okrem iného pokiaľ ide o trestnoprávne porušenia a tresty, platí tak pre normy trestnoprávneho charakteru, ako aj pre osobitné administratívne nástroje, ktoré

V tejto súvislosti z článku 7 ods. 1 uvedeného dohovoru vyplýva, že zákon musí jasne definovať porušenia a tresty za ne. Táto podmienka je splnená, pokiaľ právny subjekt môže zo znenia relevantného ustanovenia a v prípade potreby za pomoci výkladu, ktorý mu dávajú súdne

orgány, zistiť, aké konania alebo opomenutia zakladajú jeho trestnú zodpovednosť.

kon, okrem samotného textu zákona berie Európsky súd pre ľudské práva pri posúdení určitého alebo neurčitého charakteru použitých pojmov do úvahy ustálenú a uverejnenú judikatúru.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že článok 7 ods. 1 dohovoru nevyžaduje, aby znenie ustanovení, podľa ktorých sa tieto sankcie ukladajú, bolo presné do tej miery, že následky, ktoré môžu vyplynúť z porušenia týchto ustanovení, sú predvídateľné s absolútnou istotou. Podľa nej totiž existencia vágnych výrazov v ustanovení nespôsobuje nevyhnutne porušenie článku 7. Napríklad pojem právo použitý v tomto článku zodpovedá pojmu zákon, ktorý sa nachádza v iných článkoch dohovoru. Okrem toho, zákony sa vskutku nevyznačujú absolútnou presnosťou a mnohé z nich preto, aby sa vyhli prílišnej nepružnosti a prispôbili sa zmenám situácie, nevyhnutne používajú viac alebo menej neurčité formulácie, keďže ich výklad a uplatňovanie závisia od praxe. Každý zákon však predpokladá kvalitatívne podmienky, ako sú okrem iného dostupnosť a predvídateľnosť. Skutočnosť, že zákon udeľuje diskrečnú právomoc, však sama osebe neodporuje požiadavke predvídateľnosti pod podmienkou, že rozsah a spôsoby výkonu takej právomoci sú definované so zreteľom na sledovaný legitímny cieľ dostatočne jasne, aby jednotlivcovi poskytovali primeranú ochranu proti svojvôli. Napo-

Navyše zohľadnenie spoločných ústavných tradícií členských štátov neumožňuje dať všeobecnej zásade práva Spoločenstva, akú predstavuje zásada zákonnosti, odlišný výklad.

(pozri body 71 — 73, 75 — 81)

2. V oblasti hospodárskej súťaže nemôže skutočnosť, že podniky nie sú vopred schopné poznať presnú výšku pokút, ktoré Komisia uloží v každom prejednanom prípade, preukázať, že článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17 porušuje zásadu zákonnosti.

Preto, aby sa vyhlo prílišnej normatívnej nepružnosti a umožnilo prispôbenie právneho pravidla okolnostiam, je totiž nutné pripustiť istý stupeň nepredvídateľnosti, čo sa týka sankcie, ktorú možno uložiť za dané porušenie. Pokuta zahŕňa-

júca dostatočne ohraničené rozpätie medzi minimálnou a maximálnou pokútou, ktorú možno uložiť za dané porušenie, teda môže prispieť k efektívnosti tejto sankcie tak z uhla pohľadu jej uplatňovania, ako aj jej schopnosti odstrašovať.

V tejto súvislosti Komisia nemá neobmedzený a prílišný priestor na voľnú úvahu pri stanovovaní pokút v prípade porušenia pravidiel hospodárskej súťaže, pretože musí rešpektovať strop určený v závislosti od obratu dotknutého podniku. Osobitne strop 10 % obratu dotknutého podniku je primeraný vzhľadom na záujmy, ktoré Komisia pri porušeníach, akými sú kartely, obhajuje. Navyše posúdenie primeraného charakteru pokút, ktoré možno uložiť na základe článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17, sa nemôže týkať absolútnych súm, ale relatívnych, teda v pomere k obratu porušovateľa.

Rovnako je Komisia pri stanovovaní výšky pokút podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 povinná rešpektovať všeobecné zásady práva, osobitne zásady

rovnosti zaobchádzania a proporcionality, ako aj kritériá a metódy výpočtu, ktoré musí uplatňovať v rámci stanovovania výšky pokút.

Navyše, Komisia na základe kritérií uvedených v článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 sama vytvorila verejne známu a dostupnú rozhodovaciu prax. Hoci jej skoršia rozhodovacia prax ako taká ju iste nezaväzuje pri určovaní výšky pokuty, skutočnosťou zostáva, že podľa zásady rovnosti zaobchádzania, ktorá predstavuje všeobecnú zásadu práva, ktorú je Komisia povinná dodržiavať, Komisia nemôže zaobchádzať s porovnateľnými situáciami rozdielne alebo s rozdielnymi situáciami rovnako, ak také zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené.

Pritom Komisia v snahe o priehľadnosť a s cieľom zvýšiť právnu istotu dotknutých podnikov uverejnila usmernenia, v ktorých uvádza metódu výpočtu, ktorou je sama v každej prejednávanej veci viazaná.

Napokon podľa článku 253 ES je Komisia povinná uviesť odôvodnenie, najmä čo sa týka výšky uloženej pokuty

a metódy zvolenej v tomto ohľade. Toto odôvodnenie musí jasne a jednoznačne uvádzať úvahy Komisie spôsobom, ktorý umožňuje zainteresovaným spoznať zdôvodnenie prijatého opatrenia, aby posúdili možnosť podať žalobu na súde Spoločenstva, a tomuto súdu prípadne vykonať preskúmanie.

že prvá spoločnosť neprestala existovať ako právny subjekt, možnosť, aby sa druhá spoločnosť vzhľadom na právo hospodárskej súťaže stala zodpovednou za konanie, ktorého sa dopustila prvá spoločnosť.

(pozri body 122, 132)

(pozri body 82 — 91)

3. Tým, že článok 81 ods. 1 ES podnikom zakazuje okrem iného uzatvárať dohody alebo sa zúčastňovať na zosúladených postupoch, ktoré môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a ktoré majú za cieľ alebo následok vylúčovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže v rámci spoločného trhu, je určený hospodárskym jednotkám, ktoré sú tvorené súborom hmotných a osobných zložiek, ktoré môžu prispieť k spáchaniu porušenia uvedeného v tomto ustanovení.

4. Podľa znenia bodu 1 A prvého odseku usmernení k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy ESUO Komisia pri svojom výpočte pokuty v závislosti od závažnosti porušenia berie do úvahy okrem iného konkrétny dopad porušenia na trh, tam, kde je ho možné merať. Tento merateľný dopad kartelu sa musí považovať za dostatočne preukázaný, ak je Komisia schopná predložiť konkrétne a vierohodné indície, ktoré s primeranou pravdepodobnosťou naznačujú, že kartel mal dopad na trh.

Pokiaľ medzi momentom, keď došlo k porušeniu, a momentom, keď sa dotknutý podnik má zaň zodpovedať, presunie spoločnosť zodpovedná za aktivity skupiny na trhu, na ktorom došlo k porušeniu pravidiel hospodárskej súťaže, svoje aktivity na inú spoločnosť tej istej skupiny, nevyučuje skutočnosť,

Skúmanie dopadu kartelu na trh totiž so sebou nevyhnutne prináša uchýlenie sa k domnienkam. V tejto súvislosti musí Komisia najmä skúmať, aká by bola cena relevantného výrobku, pokiaľ by kartel neexistoval. Pritom pri skúmaní príčin skutočného vývoja cien je problematické uvažovať o podiele, ktorý zodpovedá

každej z týchto príčin. Treba brať do úvahy objektívnu okolnosť, že vzhľadom na cenový kartel sa účastníci vzdali práve svojej voľnosti konkurovať si cenami. Hodnotenie pôsobenia vyplývajúceho z iných faktorov, ako táto dobrovoľná zdržanlivosť účastníkov kartelu, je tak nevyhnutne založené na rozumnej pravdepodobnosti, ktorú nemožno s presnosťou vyčíslieť.

musí preukázať samotnú existenciu porušenia v prípade kartelu. Na zohľadnenie konkrétneho dopadu kartelu na trh totiž podľa tohto rozsudku postačuje, aby Komisia predložila „dobré dôvody na [jeho] zohľadnenie“.

(pozri bod 161)

Preto pokiaľ nemá byť bod 1 A prvý odsek usmernení zbažený svojho potrebného účinku, nemožno Komisii vytýkať, že sa opierała o konkrétny dopad kartelu na trh, ktorý má protisúťažný cieľ, akým je kartelová dohoda o cenách alebo o kvótach, bez toho, aby tento dopad vyčíslila alebo aby v tomto ohľade predložila číselné posúdenie.

6. Pri určovaní závažnosti porušenia v oblasti hospodárskej súťaže je namieste brať do úvahy najmä právny a hospodársky kontext protiprávneho správania. V tomto ohľade je úlohou Komisie, aby pri posúdení konkrétneho dopadu porušenia na trh vychádzala z hospodárskej súťaže, ktorá by normálne existovala, ak by nedošlo k porušeniu.

(pozri body 151 — 155)

5. V oblasti hospodárskej súťaže je dôkazné bremeno o existencii účinkov porušenia na relevantný trh, ktoré sa na Komisiu kladie, pokiaľ ich zohľadňuje v rámci výpočtu pokuty v závislosti od závažnosti porušenia, menšie ako dôkazné bremeno, ktoré na nej spočíva, pokiaľ

Z toho jednak vyplýva, že v prípade cenových kartelov sa musí s primeranou pravdepodobnosťou zistiť, že dohody skutočne dotknutým stranám umožnili dosiahnuť vyššiu úroveň cien, než by prevládala, pokiaľ by kartel neexistoval. Ďalej z toho plynie, že Komisia musí v rámci svojho posúdenia brať do úvahy všetky objektívne podmienky na relevantnom trhu vzhľadom na hospodársky a prípadne právny kontext, ktorý pre-

vláda. V prípade potreby je potrebné vziať do úvahy existenciu „objektívnych hospodárskych faktorov“, z ktorých vyplýva, že v rámci „voľnej hospodárskej súťaže“ by sa úroveň cien nevyvíjala rovnako ako úroveň praktizovaných cien.

tknutých podnikov na relevantnom trhu, ktorý je spôsobilý naznačiť rozsah tohto porušenia. Na strane druhej z toho vyplýva, že ani jednému z týchto číselných údajov nemožno pripísať neprimeranú dôležitosť v porovnaní s inými kritériami posúdenia, takže stanovenie primeranej výšky pokuty nemôže byť výsledkom jednoduchého výpočtu založeného na celkovom obrate.

(pozri body 177 — 179)

(pozri body 213, 214, 227)

7. Závažnosť porušení pravidiel hospodárskej súťaže sa musí stanoviť v závislosti od početných faktorov, akými sú najmä osobitné okolnosti veci a jej kontext, a to bez toho, aby existoval záväzný alebo vyčerpávajúci zoznam kritérií, ktoré treba povinne vziať do úvahy.

Rovnako medzi kritériá posúdenia závažnosti porušenia môžu v závislosti od prípadu patriť objem a hodnota tovaru, na ktoré sa porušenie vzťahuje, ako aj veľkosť a hospodárska sila podniku a v nadväznosti na to vplyv, ktorý tento podnik mohol vykonávať na relevantný trh. Na jednej strane z toho vyplýva, že pri určení výšky pokuty je dovolené zohľadniť tak celkový obrat podniku, ktorý naznačuje, aj keď len približne a nedokonal, jeho veľkosť a hospodársku silu, ako aj podiel do-

8. Pokiaľ ide o stanovenie výšky pokút, ktoré sa majú uložiť rôznym podnikom, ktoré sa zúčastnili na rovnakom porušení pravidiel hospodárskej súťaže, je možné, aby Komisia v súlade so svojimi usmerneniami k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy ESUO nestanovila výšku pokút v závislosti od obratu, ktorý dosiahol každý z dotknutých podnikov na relevantnom trhu, ale uplatnila pre všetky dotknuté podniky ako východiskový bod svojho výpočtu pevnú sumu stanovenú v závislosti od povahy spáchaného porušenia, ktorá sa potom pre každý

z dotknutých podnikov upraví v závislosti od viacerých faktorov.

(pozri bod 223)

9. Zásada proporcionality vyžaduje, aby akty inštitúcií Spoločenstva neprekračovali hranice toho, čo je primerané a nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa.

V kontexte výpočtu pokút sa závažnosť porušení musí stanoviť v závislosti od početných faktorov a žiadnemu z týchto faktorov nemožno pripísať neprimeranú dôležitosť v porovnaní s inými kritériami posúdenia.

Zásada proporcionality má v tomto kontexte za následok, že Komisia musí pokutu stanoviť proporcionálne k faktorom, ktoré zohľadnila pri posúdení závažnosti porušenia, a tieto faktory musí v tejto súvislosti uplatňovať vnútorné súladným a objektívne zdôvodneným spôsobom.

(pozri body 226 — 228)

10. Bod 3 prvá zarážka usmernení k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy ESÚO stanovuje, že ku zníženiu výšky pokuty pre poľahčujúce okolnosti dôjde napríklad vtedy, ak dotknutý podnik hral „výlučne pasívnu úlohu“ pri porušení pravidiel alebo úloh[u] „nasledovania môjho vodcu“.

Spomedzi faktorov, ktoré sú schopné odhaliť pasívnu úlohu podniku v rámci kartelu, možno zohľadniť jeho podstatne sporadickejšiu účasť na stretnutiach v porovnaní s účasťou iných členov kartelu, rovnako ako jeho oneskorený vstup na trh, ktorého sa porušenie týka, nezávisle na dĺžke jeho účasti na porušení, alebo ešte existenciu výslovných vyhlásení v tom zmysle pochádzajúcich od zástupcov tretích podnikov, ktoré sa na porušení zúčastnili. Okrem toho „výlučne pasívna úloha“ člena kartelu predpokladá, že si osvojil „nízky profil“, teda že sa aktívne nezúčastnil na vypracovaní protisúťažnej dohody alebo dohôd.

Nepostačuje teda, aby si dotknutý podnik osvojil „nízky profil“ počas určitých období kartelu alebo vo vzťahu k určitým dohodám kartelu. V tomto

ohlade nie sú zlučiteľné s pasívnou úlohou „nasledovania svojho vodcu“ a osvojením si „nízkeho profilu“ úkony, akými sú zvolávanie stretnutí, navrhovanie ich programu, distribúcia prípravných dokumentov pred stretnutiami. Také iniciatívy prezrádzajú ochotný a aktívny postoj dotknutého podniku voči vytvoreniu, trvaniu a kontrole kartelu.

pokuty. Podnik, ktorý napriek zosúladenému konaniu so svojimi konkurentmi uskutočňuje na trhu viac-menej nezávislú politiku, totiž môže jednoducho skúšať využitie kartelu vo vlastný prospech.

(pozri body 251, 252, 254, 255, 257, 267 — 269)

Druhá zarážka tohto istého bodu 3 stanovuje zníženie výšky pokuty pre poľahčujúce okolnosti v prípade nerealizovania dohôd v praxi. Na tento účel je potrebné overiť, či okolnosti uvádzané podnikom sú takej povahy, aby preukázali, že počas obdobia, v ktorom pristúpil k porušujúcim dohodám, sa naozaj zriekol ich uplatnenia tým, že si osvojil súťažné správanie na trhu.

11. Zásada *ne bis in idem* zakazuje sankcionovať tú istú osobu viac ako jedenkrát za to isté protiprávne správanie s cieľom chrániť ten istý právny záujem. Uplatnenie tejto zásady podlieha trom kumulatívnym podmienkam, a to totožnosti skutkov, totožnosti porušovateľa a totožnosti chráneného právneho záujmu.

Podnik tak môže byť oprávnene predmetom dvoch súbežných konaní týkajúcich sa toho istého protiprávneho správania, a teda dvojitej sankcie, jednej od príslušného orgánu dotknutého členského štátu a druhej od Spoločenstva v miere, v akej tieto konania sledujú odlišné ciele, a ak porušené normy nie sú totožné.

Skutočnosť, že podnik, ktorého účasť na zosúladenom konaní so svojimi konkurentmi vo veci cien je dokázaná, sa na trhu nesprával v súlade s tým, na čom sa so svojimi konkurentmi dohodol, však nepredstavuje nevyhnutne prvok, ktorý sa musí zohľadniť ako poľahčujúca okolnosť pri stanovení výšky ukladanej

Z toho vyplýva, že zásada *ne bis in idem* sa *a fortiori* nemôže uplatniť v prípade, kde konania a sankcie, ktoré uskutočnila

a uložila na jednej strane Komisia a na strane druhej orgány tretích štátov, evidentne nesledovali rovnaké ciele. Kým v prvom prípade ide o zachovanie neskreslenej hospodárskej súťaže na území Európskej únie alebo v Európskom hospodárskom priestore, ochrana sledovaná v druhom prípade sa týka trhu tretieho štátu. V tomto prípade chýba podmienka totožnosti chráneného právneho záujmu, ktorá je nevyhnutná na uplatnenie zásady *ne bis in idem*.

o sankcie uložené za porušenia kartelového práva členského štátu, a teda spáchané na území Spoločenstva.

Povinnosť zohľadniť požiadavku spravodlivosti však vyplýva jednak z úzkej vzájomnej závislosti vnútroštátnych trhov členských štátov a spoločného trhu a jednak z osobitného systému rozdelenia právomocí medzi Spoločenstvom a členskými štátmi v oblasti kartelov na tom istom území.

(pozri body 290, 291)

(pozri body 285 — 287)

12. Možnosť kumulácie sankcií — jednej Spoločenstva, jednej vnútroštátnej — v dôsledku dvoch súbežných konaní, ktorých prípustnosť vyplýva z osobitného systému rozdelenia právomocí vo veciach kartelov medzi Spoločenstvom a členskými štátmi vzhľadom na sledovanie odlišných cieľov, podlieha požiadavke spravodlivosti. Táto požiadavka spravodlivosti Komisiu zaväzuje, aby pri stanovení výšky pokút podľa článku 15 nariadenia č. 17 zohľadnila sankcie, ktoré už ten istý podnik za rovnaký skutok znášal, pokiaľ ide

13. Právomoc Komisie ukladať pokuty podnikom, ktoré sa úmyselne alebo z nedbanlivosti dopustili porušenia ustanovení článku 81 ods. 1 ES alebo článku 82 ES, predstavuje jeden z prostriedkov zverených Komisii s cieľom umožniť jej plniť dozorné poslanie, ktoré jej ukladá právo Spoločenstva. Toto poslanie zahŕňa úlohu sledovať všeobecnú politiku usilujúcu sa uplatňovať vo veciach hospodárskej súťaže zásady stanovené Zmluvou a v tomto zmysle usmerňovať správanie podnikov.

Z toho vyplýva, že Komisia je oprávnená rozhodovať o úrovni sumy pokút

s cieľom posilniť ich odstrašujúci účinok, pokiaľ sú porušenia daného druhu stále pomerne časté — aj keď ich nezákonnosť bola nesporná od začiatkov politiky Spoločenstva vo veciach hospodárskej súťaže — z dôvodu zisku, ktorý z nich môžu určité zainteresované podniky dosiahnuť.

Cieľ odstrašenia sledovaný Komisiou súvisí totiž so správaním podnikov v rámci Spoločenstva alebo Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP). V dôsledku toho odstrašujúci účinok pokuty uloženej podniku z dôvodu jeho porušenia pravidiel hospodárskej súťaže Spoločenstva nemôže byť určený ani výlučne v závislosti od osobitnej situácie tohto podniku, ani v závislosti od jeho dodržiavania pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v tretích štátoch mimo EHP.

(pozri body 297, 298, 300)

14. Ak sa Komisia zamýšľa oprieť o pasáž odpovede na oznámenie o výhradách alebo o dokument pripojený k takej odpovedi, aby preukázala existenciu porušenia v konaní, ktorého predmetom je uplatnenie článku 81 ods. 1 ES, musia mať ďalšie strany zúčastnené na tomto konaní možnosť, aby sa k takému dôkaznému prostriedku vyslovili. Za takých okolností totiž predmetná pasáž odpo-

vede na oznámenie o výhradách alebo dokument pripojený k tejto odpovedi predstavuje údaj v neprospech rôznych strán, ktoré sa účastnili na porušení.

Je úlohou dotknutého podniku, aby preukázal, že výsledok, ku ktorému Komisia dospela vo svojom rozhodnutí, by bol odlišný, ak by musela vylúčiť z dôkazných prostriedkov v jeho neprospech nesprístupnený dokument, o ktorý sa Komisia pri sankcionovaní tohto podniku opierala.

Pokiaľ ide o nesprístupnenie dokumentu v jeho prospech, dotknutý podnik musí iba preukázať, že toto nesprístupnenie mohlo na jeho úkor ovplyvniť priebeh konania a obsah rozhodnutia Komisie. Postačuje, aby podnik preukázal, že uvedený dokument v jeho prospech by mohol byť použitý na svoju obranu v tom zmysle, že ak by mal možnosť využiť ho počas správneho konania, mohol by sa dovládať okolností, ktoré sa nezhodujú so závermi Komisie v tomto štádiu, a teda by mal možnosť nejakým spôsobom ovplyvniť posúdenie, ku ktorému Komisia v rozhodnutí dospela, prinajmenšom čo sa týka závažnosti a trvania správania, ktoré mu bolo vytýkané, a teda výšky pokuty. Pritom eventualitu, že nesprístupnený dokument mohol mať vplyv na priebeh konania a obsah roz-

hodnutia Komisie, možno preukázať iba potom, čo z predbežného preskúmania určitých dôkazných prostriedkov vyplynie, že nespřístupnené dokumenty mohli mať — vzhľadom na tieto dôkazné prostriedky — význam, ktorý nemožno opomenúť.

(pozri body 343, 344, 351)

15. Pokiaľ skúmanie žalobných dôvodov uvedených podnikom proti zákonnosti rozhodnutia Komisie, ktorým mu uložila pokutu za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže Spoločenstva, neodhalilo žiadnu protiprávnosť, nie je namieste, aby Súd prvého stupňa využil svoju neobmedzenú právomoc na zníženie sumy uvedenej pokuty.

(pozri bod 386)